

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnék.
Nyilttér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: KOVÁCS GYULA orszgy. képviselő.
Felelős szerkesztő és kiadó:
BOR JÁNOS.
Laptulajdonos: **ÁDÁM JÁNOS.**

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 64. Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adódnak.

Politikai szélségek.

(D.) Az országgyűlés szünetel; szélségek van a politikában; a felszínen csak itt ott mutatkoznak egyes hullámfodrok; de bent a víz mélye haragos fekete s ha megmozdul lesz hullámtorony, örvény, hajótörés. Az eseményeket, a mint következnek, nap-nap után a sajtó tartja nyilván; ez az egyedüli eszköze mostanság a közönség tájékoztatásának.

A szélségek háborgó jövőnek az előjele. A pártok kebelében forrong valami, a mi kitörésre vágyik. A nagy lomha, lélektelen kormánypárt most is mozdulatlanul fekszi meg a vezető politikát; itt az elvek nem hevitene, nem sarkalnak tette; csak személyek körül folyik félreeső zugokban a vita; egyik csoport Wekerléért, másik

Apponyiért aggodalmaskodik; már a szerint, a mint egyiktől, vagy másiktól remélhetnek több közgazdasági tevékenységet. A haza érdeke itt mellékes. Ez az óriási nagy párt nem képes felemelkedni hivatásának, helyzetének magaslatára; vezető, uralkodó pártnak mondja magát s nincs annyi bátorsága, hogy a válságos politikai állapot tizenkettedik órájában irányítsa a nemzetet, megjelölje azt, hogy mennyit követel a hadsereg és gazdasági önállóság tekintetében és mennyit enged. Fél, hogy valamiképen többet talál követelni, mint a mennyit a király megadni hajlandó s akkor kegyet s miniszteri tárczát, husos fazekat veszít; fél, hogy ha kevesebbet követelne nyilván a nemzeti közhaj által megállapított legkevesebből, kerületet, mandátumot veszít; már

pedig kormánypárti hittétel az, hogy inkább a mandátum és husos fazék maradjon, mint teljesedésbe menjenek a nemzet igazai. A király aztán az osztrák tanácsosok után megyen, mert ezek vezetni a magok feketesárga érdekében nemcsak hogy elég bátrak, de elég vakmerők is. Így kerül a döntés a gyáva magyar kézből átál a vakmerő osztrákok kezébe. Ezek képesek még elszakadással is fenyegetni; mert hiába lenne ez Ausztriára csapás, hazánkra áldás, tudják, hogy ennek ezen a lélektelen Magyarországon többséggel bíró pártja egy hamar nem kerül, mert nem akarja a császár.

A vidéki kormánypárti körök a szélségek alatt derekasan dolgoznak, egymás után foglalnak állást a nemzeti követelmények mellett,

T Á R C Z A.

Egy kis csel.

Irta: SZUNDY KÁROLY.

A halvány világozástól derengő illatos kis budoir pamlagocskáján heverészett bájos Lilli, az asszonyok legédesebbje.

Mig cigarettát füstjéért szép apró karikákban eresztgette felfelé, félig bosszankodva, félig mosolyogva nézett arra a barna fiúra, a ki egy kis számolyon ott ült előtte s gunyosan beszélt hozzája: Igen, kedves Lilli, csak megerősítenem lehet mindazt, a mit én magának az előbb már elmondtam. Maga hisz a szerelemben s mindenható, boldogító érzelmenek nevezi azt, mely ha rabja lenne, éltet, vagy halált adna magának; én nem hiszek és éppen ezért nem is ismételem a maga hangzatos

mondásait megint; hanem végtére is csak azt mondom, nem hiszek, mert nem lehet hinnem abban a mi nincs! A bájos Lilli izgatottan dobta el szivarját s ajkait harapdálva pillantott Kürthy-re, a modern írók egyik legnevesebbjére, majd pár pillanat múlva halkán csak annyit szólt:

— És a szív?! . . .

— Ah szinte gondoltam, hogy ezt a valóban banális kérdést fogja felvetni kedves Lilli. A szívnek egyáltalán semmi köze sincs a szerelemhez . . . a szív egy egyszerű husdarab, a mely — a mennyiben jól emlékszem vissza már a gymnasiumbeli tanulmányaimra — éppen nem hasonlít az önök által képelt, szép, formás alakú valamire, hanem idomtalan, szögletes s egyáltalában nincs más rendeltetése, mint csak az, hogy a vérkeringést közvetítse, az elromlott vér helyett újat és tisztát küldjön szerte-széjjel a test minden ré-

szébe; — ez és ennyi az egész s maguk elnevezik a szerelem székhelyének, neki tulajdonítanak édesebb-nél-édesebb érzelmeket, örömet, fájdalmat, kint, but s sok más effélét. Magácska azt kérdezte, miért dobog hát a szívünk néha úgy, midőn meglátunk valakit, vagy meghallunk valamit, a ki, vagy a mi kedves nekünk? Bizonyításra nem szoruló dolog, hogy az érzelme, az indulatok székhelye az agy. Az agyból ágaznak szerte-széjjel az idegek, melyek segítségével akármit érez valamely testrészen — megtudja azt rögtön. Ha tehát maga lát valakit, vagy valamit kedves Lilli, ezt az ön szemidegei mindjárt tudtul adják az agynak s ott erre keletkezik, képződik egy érzés, a mi vagy kellemetlen, vagy kellemes. Ugyan ez történik ha érez, esetleg megízlel valamit. Az agyban keletkezett érzések felől megint csak az idegek által értesül a testrészt és áll

„Könyves Kálmán, Zeneműtára“ 10 diszes kötésben ára 100 kor.

Tartalma: 1. Örökbecsű régi magyar dalok 2. Újabb magyar dalok 3. Táncz album 4. Abrándok 5/6. Operettek 7. Ének album 8. Kuplék 9. Operák 10. Szalon album.

Megrendelhető 3 kor-ás havi részletfizetésre a „Kazinczy“ könyvkereskedő Részvénytársaságnál Debreczenben.

de mit ér mindez, ha a nagyságos honatyák odafent másként döntenek.

A néppárt ügyesen, jezsuita módra rendezkedett be: van ott párttörődék a nemzeti követelések mellett és ellen is; így aztán talpra esnek, mint a macska, bármiként forduljon is a politikai koczka; itt is a hatalom vágya irányoz, nem a nemzet érdeke.

A függetlenségi párt szélcsendes állapotának mélyén is észlelhetők a közeli vihar jelei. Olay Lajos és Mezőssy Béla, ez a két kimagyarázhatatlanul megtévelyedett függetlenségi képviselő már pengeti a leszerelés hurjait, mint mondják »a magyar vezényleti nyelvet kikapcsolják a követelmények közül.« Ha a politika a körülmények tudománya, akkor ez a két férfiú ennek a tudománynak még az első iskolájába sem iratta be magát. Bécsben tárgyalnak; mérlegelik a nemzeti ellenállás erejét, hogy mennyi engedménnyel lehetne azt leküzdeni; és ekkor az alku legfontosabb órájában fedezni fel, hogy sánta és vak a lovunk: több mint bűn . . . hiba mint a hogy a francia mondja. Ha igaz az — már pedig igaz — hogy a magyar vezényleti nyelv törvényben gyökerező jogunk, akkor ettől a meg-

azután a nyert impressiók hatása alatt. Ha magácska nagyon megőrül, vagy nagyon megijed, azt megérzi az egész test, megérzi a vérkeringés is, tehát, — mely gyorsabban kezd működni s ha gyorsabban működik, többször záródik és nyitódik, — vagy mondjuk költőiesebben: dobog, — a maga szivecskéje édes Lilli! Tehát a szivben nem lehet szerelem. De lehet-e az agyban? Erre lakonicus rövidséggel felelhetem: ott sincs. Az bizonyos s nem is tagadom, hogy magam is úgy vagyok, hogy egyik emberrel jobban szeretek beszélni, mint a másikkal, de ez nem más mint: a »szimpatia.«

Ez az, a mi feltétlenül szükséges a barátság létrejöttéhez, vagy a szives, a bizalmas érintkezés megtörténéséhez. Ha magácska kedves Lilli nagyon szimpatiroz valakivel, folytonosan arra gondol, csupán csak azzal vágya lenni, mindig azzal óhajtana lenni, egy szóval felébredt magácskában, a jórészt valósíthatatlan kívánságok egész özöne. Nos már most, vagy azt fogja magácska megérni, hogy az a bizonyos X ur, a ki miatt ebbe a válságos állapotba jutott, megérti, majd s szintén elmondja rebegő s meghatottságtól reszkető hangon, hogy ugyanezekben a jelenségekben szenved, következik pár ajköszeérintés — »csók«-nak szokták hívni — s erős szoritás — mit »ölelés«-nek is ne-

valósulás küszöbén visszalépni legalább is az ügyelárlás. Készül is a párt Kossuth Ferencz elnöklete alatt megadni a leczkét az ilyen fajta eltévelyedett lelkeknek; a kik a szélcsendet könnyelmű játékok produkálására használják fel.

Óvatosnak kell lenni a szélcsendben; erősíteni az árboczkokat és vitorlákat, hogy meghajózhassuk diadalmasan a készülő nagy vihart.

A hajduszobozslói önk. tűzoltó-egylet lemondása.

A helybeli önk. tűzoltó-egylet lemondásáról sok minden valótlan hír kering a városban, sőt még némelyek nem áttallanak egyes személyeket is belehozni, — hogy ez vagy amaz volt az okozója ezen egylet feloszlásának; — ez indít arra, hogy az egylet feloszlásának valódi okait itt feltárva, a t. olvasó közönség e lap hasábjairól szerezzon ezen dolgokról biztos tájékoztatást.

Az önk. tűzoltó-egylet feloszlása, hogy most már tényleg megtörtént, nem mai keletű dolog, a mennyiben ez év tavaszán az egyes parancsnoksági üléseken ez eszme egyszer s másszor már kísértett, különösen legjobban akkor tört ki a méltatlankodás, a midőn a város a tűzoltó-egylet múlt évi számadását alakí hibák miatt két ízben is visszalökte, azért, hogy

veznek — akkor maga boldog lesz, . . . vagy pedig nem hallgatja meg, esetleg észre nem veszi magát . . . úgy lehet meghallgatja, de nem tesz mindent úgy, mint azt a maga daczos, akaratos fejcskéje feltette magában s maga akkor egy boldogtalan, halni készülő asszonyka! Feltéve azon esetet, hogy az elmondott módon megértik egymást valakivel, eljön a legtöbb esetben a törvényes kapcsolat: a házasság is. Míg az új élet egén nem jelentkezik az első felhők, kitűnően megy minden, mikor azonban birni akar apró csecsebecskéket, új ruhát és pedig eredménytelenül, olyankor kitér a házi zivatar, esetleg vihar és a csendes szemléllő lehorgasztott fejfel kereshetné: merre is szállt el, hová is lett az a mindenható érzés, az a soha el nem mulónak mondott szerelem. Nem akarok édes Lilli ismétlésekbe bocsátkozni, éppen azért engedje meg, hogy végül összefoglalva az elmondottakat, csak annyit jelentsék ki: nem hiszek a szerelemben, mert nem hihetek abban, a mi nincs. A szép asszony egy darab ideig izgatottan harapdálta ajkait, szerte-szét tépte a pamlag karján lévő bajtok egyikét, azután pedig szikrázó szemekkel szólt: Igen is van. Magának pedig, jegyezze meg, nincsen igaza. Felesleges volna a sok szóbeszéd e kérdésről mi közöttünk. Ugy sem tudnánk egymást meggyőzni . . . Ha-

tételről-tételre egyes számlákon nem volt kitüntetve, hogy mire fordított az azon kimutatott csekély pénzösszeg, hanem csak mint aprólékos dologi kiadás szerepelt. E miatt megtörtént az, hogy a város az önk. tűzoltó-egyletnek az ez évre megszavazott segélyt ki nem utalványozta, miután pedig az egyletnek 3 fizetéses tűzoltója is van, kik egyedül azon fizetésből élnek s tartják fel családjaikat, ezen intézkedés miatt kénytelenek lettek volna koplalni, ha az egylet derék pénztárnoka nem könyörült volna rajtuk s őket 3 hónapon át a sajátjából ki nem fizeti. Már pedig ha tulajdonképen szorosabb értelemben fogjuk fel a dolgot, nem is tartozna a parancsnokság tételről-tételre a városnak elszámolni, hanem igen is mint erkölcsi testület elszámolással egyedül a közgyűlésnek felelős s az van hivatva egyedül a felmentést meg, vagy meg nem adni, a városnak pedig legfeljebb évi jelentéssel tartozik; s hogy ezt mégis már több éven át megtette, csak egyedül a város és az egylet közötti jó viszony és béke fönntartása érdekében cselekedte.

Ezen áldatlan viszonyt, mely az önk. tűzoltó-egylet és a várossal szemben e miatt támadt, betetőzte a f. év augusztus hó 17-én támadt tüzeset, a hol is az egylet kellő számmal megjelent ugyan, de csak bámulója lehetett a tűznek, mert vízhiány volt s így a tüzet nem lehetett kellőleg lokalizálni.

A vízhiány pedig némileg elkerülhető lenne minden egyes esetben, ha a tűzoltó-egylet rendelkezésére állana az egylet által

nem én mást ajánlok magának. Egy fogadást . . . Ha egy év múlva maga ugyanúgy vélekedik a szerelemlről, mint ma, akkor én örökre bucsut mondok ennek a szép, kaczagó és örömmel teljes világnak. Elmegyek a nagynénihez Imelre s ottan fogok a csirke és pulykatenyésztés terén érdemeket és előnyöket szerezni. De ha a maga véleménye megváltozik, akkor maga köteles egy hónapon belül megtenni azt, a mitől legjobban irtózik: meg fog nőszülni.

Kürthy kaczagva adta meg a választ:

Áll a fogadás, tartom szivesen!

Hónapok és hónapok multak el s beállott a téli saison. A szép Lillit valami öreg garde de dames kíséretében minden bálón ott lehet megint látni. Társaságában mindig ott volt Kürthy is. Ha csak egy alkalommal hiányzott, másnap már szemrehányásokat kapott a szép asszonytól, a ki a kaczárság és hódítás minden fegyverével megpróbálkozott a makacs lovaggal szemben. Az idő mult s ezek a fegyverek még mindig nem tudtak győzelmet szerezni tulajdonos nőjüknek. Kürthy minden nagyobb ütközetnél nevetve jelentette ki:

Kár a fáradságért kedves Lilli. Az egér nem fog ez esetben belefutni a fogóba . . .

A multság után elkeseredve s izgatottan tért haza a szép asszony. Órák hosszan ült mozdulatlanul hintaszékében s nézett mereven a lámpafény felé. Tudta,

a várostól már régebben kérelmezett 2 drb. vizes hordónak a kijavitása, esetleg újaknak beszerzése által, melyekkel a város területén levő közutakból lenne szállítható a víz a tűzvész helyére. Van ugyan a városháza udvarán 2 drb. vizes hordó kocsí, de az oly rozoga állapotban van, illetve volt még akkor, hogy arra életveszélylyel járt felülni, ezen hordóknak illetve kocsiknak a kijavitását, azaz újnak való beszerzését az egylet még a tavasz kezdetén kérelmezte és sürgős intézkedés, mint az ily dolgoknál kívánatos volna, nemcsak hogy nem történt a város részéről, hanem agyon hallgattatott, mind ez ideig még azt a mostanában előforduló tüzesetek s az egyletnek feloszlása erre a várost nem kényszerítette.

Ennek következménye volt, hogy a múlt hó 17-én keletkezett tüzesetnél a közönség a tűzoltókat bizony nem a legválogatottabb jelzőkkel illette, mintha bizony a tűzoltók volnának okai ezen állapotnak.

A harmadik ok, a mi szintén lényegesen befolyásolta az egylet feloszlását, az volt, hogy a múlt hó 16-án megtartott városi közgyűlés az egyletnek a jövő évi költségvetését, mely 1874 korona fedezetlen kiadást tüntet fel, nem fogadta el, sőt a mint utóbb kiderült, nem is lett a közgyűlés elé terjesztve, okul hozatván fel, hogy elkésve adatott be s így az a közgyűlés tárgysorozatába már felvehető nem volt. Erre vonatkozólag megjegyzem, hogy az egylet a jövő évi költségvetését még f. év július hó 28-án adta be s ebből kitűnik, hogy a közgyűlés és a beadott költségvetés között 18 nap volt, tehát azon esetre is, ha a közgyűlés tárgysorozata

hogy ezt a harcot elveszítette. Veresége annál nagyobb lett, mert érezte, hogy szereti azt az embert szive egész melegével s boldogtalan lenne, ha szerelme nem találna viszonzásra. Felemelkedett helyéről s az egyik szekrényből elővett egy apró kis revolvert, a mely szinte játékszernek látszott, de mégis elég lett volna arra, hogy egy dobogó szívet örökre elcsendesítsen. A másik perczen azonban megborzadva tette vissza a helyére és hangos zokogással borult reá az asztalra. Pedig ha tudta volna, hogy ugyanezen az éjjelen, hogy járt órák hosszat fel és alá szobájában Kürthy, ha tudta volna, hogy háromszor mondta el az az ember magában: Szeretem azt az asszonyt örületesen. De ő csak játszik velem. De meg fogom törni. Az enyémnek kell lennie. . .

Valami nyári multság volt a Margitszigeten. Az író hosszabb uton volt s így hónapok óta csak most találkozott megint Lillivel. Mindketten a hideg udvariasság leple alá rejtették érzéseiket. Az író utazásáról, az asszony pedig tavaszi saison eseményéről mondta el véleményeit, illetve megjegyzését. A vacsora után az asszony sétálni vágyakozott s hívta magával Kürthyt. Egy jó darabig hallgatagon haladtak egymás mellett. Mindketten arra

már nyomda alatt volt is, egy kis jóakarattal azt még utólag is fel lehetett volna venni a közgyűlés tárgysorozatába.

Mindezen körülmények a parancsnokságot arra indították, hogy ha a város ily közérdekű egylettel szemben ily nagyfokú közönyösséget mutat, egy rendkívüli közgyűlésen ezen bajokat előadja s a közgyűlés határozza el, hogy erre vonatkozólag mittevő legyen. Ennek hatása alatt a közgyűlés a múlt hó 19-én esti 6 órára egybe is hivatott, a melyen az egyleti tagok 45-en, tehát határozatképes számmal meg is jelentek, a mely alkalommal mindezen bajok elő adattak s e végből a parancsnokság indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy miután a fönnebb felsorolt okok miatt az egylet feladatának ily körülmények között legkevésbé sem felelhet meg, magát pedig a közönség gunyjának s megjegyzéseinek kitenni továbbnem akarja, de meg az eddig a város által évi segélykép adott 1200 koronából, mely a 3 fizetéses tűzoltóknak sem fedezi az évi szükségletét, a pünkösdi mulatságból befolyt összeg pedig ruházat s egyéb felszerelésekre is kevés s így az egyletet fenntartani nem képes, kénytelen mint ilyen feloszlani s működését ugyanazon napon beszünteti, mely határozatról úgy a város polgármesteri hivatala, valamint Hajdúvármegye alispáni hivatala is értesített.

Ezek azon okok, mely a valódi tényállásnak megfelelnek, — minden más oldalról jött személyes vádak, alaptalan hiresztelések, melyek a valóságnak meg nem felelnek.

Egy volt parancsnoksági tag

* * *

gondoltak, hogy pár nap múlva lejár a fogadás határnapja.

Az asszony törte meg a csendet s reszkető hangon szólalt meg: Tudja-e Kürthy, hogy pár nap múlva lejár a fogadásunk? Minthogy én holnap elutazom, talán helyes lenne, ha ezt a dolgot is elintéznék. Nos feleljen: Megváltozott azóta a véleménye, vagy nem?

Kürthy egy darabig küzdött magával, azután hidegen felelt »Nem!«

A másik pillanatban azután ott látott maga előtt egy zokogva térdelő asszonyt, a ki fuldokolva kérdezte:

Hát azt akarja, hogy holnap már ne legyek az élők sorában? Esküszöm magának, hogy úgy lesz!

Kürthy felemelte az asszonyt, összevissza csókolta s százszor is elmondta: dehogy akarom, dehogy akarom!

A szép Lilli szemei újra mosolygók lettek s kaczagva kérdezte: Hát szeret? Hát megváltozott a véleménye.

Kürthy szintén nevetve adta meg a választ: Dehogy változott meg. Most is az, a milyen akkor volt. Akkor is hittem az, a milyenben. Szerettem magát! Szerettem kimondhatatlanul, azt tudtam, hogy maga e kis csel nélkül soha sem lett volna az enyém. . . .

A közügy érdekében szívesen közreadtuk a fenti sorokat. Tudomásunk van róla, hogy a város tűzoltó szerei nagyon elhanyagott, elavasodott állapotban vannak.

Igazolta ezt a pénteki tüzeset is, mikor egy tűzoltó csaknem életét veszette a hordó kocsí összetörése folytán. A város a felsőbb hatóságokkal szemben felelős a tűzoltószeres jókarban, használható állapotban tartásáért Szégyen kimondani, hogy Szoboszló városában egyetlen víz-hordó kocsí van, valamelyes állapotban a tűzoltóság rendelkezésére. Ezen fontos közbiztonsági ügy elhanyagolása nagy felelősséggel jár s a mulasztásokat a felsőbb hatóság bizonyosan meg fogja torolni azokon, a kik azt elkövették, első sorban a polgármesteren, mert ő a felelős mindenek felett. Ha egy nagy szerencsétlenség bekövetkezik, ki fogja a felelősséget viselni? Legyünk óvatosak, vigyázók s ne a saját kárunkon takarékoskodjunk!

(Szerk.)

Pár szó a latinnyelvnek polgári iskolánkban való tanításáról.

Mikor 1898-ban Hajdúszoboszló város a közoktatásügyi kormányval szerződési viszonyba lépett a helybeli közs. polgári iskola államosítása ügyében, a szerződés 4 és 5 pontja értelmében köteleességévé tétetett a közokt. kormányval, hogy az azelőtt is előadás tárgyát képező latin nyelv további tanításáról az intézet mind a 4 osztályában gondoskodjék, még pedig oly módon, hogy azon osztályokban a latin tanítás a gymnásiumi tanrendnek teljesen megfelelő legyen.

Ebből tehát látható, hogy a mi polg. fiúiskolánkban a latinnyelvet épen azon módon köteles taníttatni az állam, mint a gymn. tanítás hasonló fokozatain.

Kétségtelenül azért járt el akkor a helyi intézőség ekként, hogy ne kényszerüljön a helyben lakó szüle gyermekével a fejlődésnek éppen e nagy felügyeletet igénylő korában idegen tanintézetet látogatni, hol az erkölcsi reáhatástól távol még tetemes pénzáldozattal is ugyanazon tudományágokban nyer a tanuló kiképeztetést, lévén a tanítás anyaga a gymn. és polg. iskola 4 alsó osztályában csaknem teljesen azonos.

A helybeli szülők megnyugtatóására szolgáló ezen bölcs eljárás azonban — sajnos — nem elégitette ki a hozzá fűzött reményeket s tagadhatatlan, hogy intézetünk iránt a szükséges bizalom azóta megrendült, mert azt vagyunk kénytelenek tapasztalni, hogy vagy elégedetlenség jelei mutatkoznak nem csupán a szülőkből, de még intézetünket elhagyott s felsőbb tanulmányokra más intézetekbe távozott ifjainkban is a helyi latin tanítással szemben, vagy már eleve aggodalommal lévén az iránt: mindjárt a tanítás legalsó fokán más vidéki intézet növendékéül iratják be a szülők gyermeküket.

Kétségtelen, hogy itt valami bajnak

kell lenni, s világos, hogy a bajt — ha lehet — orvosolni kell. Lássuk hát, hogy miként oldja meg a közokt. kormány a szerződés 4 és 5 pontjaiban lefektetett kötelezettségét? Mert szerintem a baj csirája itt keresendő.

Helyi viszonyainkat tekintve, nagyon is méltánylandó anyagi érdekből, hogy az intézet gondnoksága s az ev. ref. egyháztanács az ev. ref. vallástan és a latin nyelv tanítását egy személyre bizza, adván az egyház és állam 600 és 200, összesen 800 korona tiszteletdíjat a vallástan és 1200 koronát az állam a latin nyelv tanításáért. Az ekként alkalmazott óraadó 2000 korona fizetését háromféle nyugtávánnyal veszi föl s kötelező óraszám a heti 6 vallástani és 18 latinnyelvi óra, összesen 24. Kineveztetése, illetve megfizetése 3. évről évre történik; sem korpótlékra, sem nyugdíjra bármennyi ideig szolgálat után is igényt nem formálhat. Ha meggondoljuk, hogy az így alkalmazott óraadó óráinak (melyek a rendes tanároknak nézve a törvényes számot már így is 2 órával tullepik) szaporításául az ev. ref. egyháztanács köteletségévé teszi az ipariskolai ev. ref. vallású növendékek vasárnapi vallásoktatását, az intézetbeli ev. ref. növendékek confirmatiói oktatását, a hóra canonicákon való kötelező templomi szolgálatokat s lelkészek akadályoztatása esetén az ő helyettesítésüket: be kell látnunk, hogy e sokfajta teendőnek kellő betöltése, ha nem is teljesen lehetetlen, de legalább is egy munkakedvvel dolgozó egész embert kíván meg.

Mi sem természetesebb e szerint, mint az, hogy a végzett munkájával arányban nem álló fizetést kicsinyítő theologiai képzettséggel alkalmazott óraadó mindjárt a legelső kínáló alkalmat arra használja föl, hogy magának biztos létalapot keresen s még esetleg kisebb javadalmazású lelkészi állásért is örömmel cseréli föl az intézet keretén belől elfoglalt állását, ha ugyan annak nevezhető ez.

Mi következik ebből? Az, hogy 2-3 esztendeig tartó szolgálat után helyére új ember lép, teljes tájékozatlansággal, kapcsolódó rendszertelenséggel de mindenesetre teljesen elűtő tanmodorral, mint a minőt növendékei az elődtől megszoktak volt. Ha ehez hozzávesszük azon körülményt, hogy tanítványaink szellemi tulterhelése mellett teljes lehetetlenség a latinnyelvtani órák számát, a gymnasiumokban kötelező mennyiségre emelni s így 4 évi tanítás alatt a mi növendékeink 200 tanóránál több tanulási időtől esnek el: tisztán áll előttünk, hogy intézetünkben elkerülő ifjaink a gymnasium hasonló tanfolyamain lévő növendékekkel a versenyt nem hogy fölvenni nem képesek, de utól sem tudják őket többé érni s azon tudományos pályákon, melyeken a latinnyelv tudása nélkülözhetetlen, lépten-nyomon érezni kénytelenek hiányos ismereteik nehezítő hatását.

Nem figyelmen kívül hagyható körülmény pedig az sem, hogy intézetünk polgári iskola lévén, benne a tanítás gerince

épen nem a latinnyelv, mint a gymnasiumokban s így legkisebb gond sem fordítható arra, hogy a kora reggeli órák üde levegőjének jótékony hatása s a tanulók szellemének ébersége a latin nyelvtan javára zsákmányoltassék ki, mint a hogy tényleg intézetünkben is 10 órától délután 5 óráig van a latin nyelvtani órák 3/4 része.

Mindezen indokok teszik itt, a mi polgári iskolánkban sikertelenné a latin nyelv tanítását; teszik nehezzé ifjainkra nézve a tudományos pályákon való sikeres tovahaladást; kényszerítik a szülőket tetemes anyagi áldozatokra s fosztják meg őket a gyermekeikre való erkölcsi felügyelet közvetlenségének lehetőségétől.

Elég nehéz kérdés ez s mindenesetre méltó arra, hogy a mélyen tisztelt gondnokság e kérdést jóakaratu figyelmére méltassa s az orvoslás módjáról gondoskodik. Mi a gyökeres javítás alapföltételének azt tartanók, hogy az ev. ref. vallástan és latinnyelv tanítása egymástól szétválasztatnék s ez utóbbi középiskolai tanári képesítéssel bíró egyénre bizassék, kinek illő és törvényes javadalmazásáról a közoktatásügyi kormány gondoskodik ép úgy, mintha az illető rendes gymn. tanár volna. Ha azonban ez kivihető nem lenne, mindenesetre *állandó* emberre volna bízandó mai formájában e két tárgy tanítása, úgy azonban, hogy azon emberre nézve fölölegessé tétessék a lelkészi állás után való vágyakozás, hanem adassék meg neki a megélhetés minden eszköze, — ne évről-évre, hanem állandóan alkalmaztassék, — szóval a polgári iskolai többi tanárral egyöntetűleg kezeltessék az ő állása is, mint erre példa más polgári iskolában is található.

Ha ekként állandó alkalmaztatása fokozottabbá tenné az illetőben is felelőssége érzetét: a többi kisebb baj önként enyészne el s megszűnnék az elégedetlenség minden oldalról.

Szabó Antal.

H I R E K.

— **Uj minisztérium.** Ő felsége tegnap délben Lukács László pénzügyminisztert bizta meg a kabinet alakítással. Társaiként emlegetik gróf Tisza Istvánt, gróf Andrássyt és Hieronimit.

— **Rákosi Viktor beszámolója.** Rákosi Viktor, a kiváló író, a hajdunánási választókerület szeretett képviselője felhasználja a parlament *muszáj* szünetét és a további küzdelmekre megújodni, erőt és lelkesedést gyűjteni lejön szerető választóinak körébe. Ma reggel fogja megtartani a mozgalmas ülészakról beszámolóját a nagy magyar választókerület központján, Hajdunánáson. A nemzeti küzdelem egyik jeles és tántoríthatlan harcossával, Nessi Pál országgyűlési képviselővel utazik le a kerületi székhelyre. Rákosi és Nessi képviselőnk a tegnapi gyorsvonattal Debreczenbe jöttek és úgy indul-

tak ma reggel Hajdunánásra, a hol a nemes hajduság lelkes örömmel, szeretettel várja és fogadja a nagy magyar választókerület hön szeretett kiváló képviselőjét, Rákosi Viktort.

— **Egyházmegyei gyűlés** lesz városunk falai között szerdán délelőtt. Az egyházmegyei gyűlésre eddig elé mintegy 40 lelkész, tanító és egyházi képviselő jelentkezett. Örömmel üdvözljük az érkezőket s legyenek a gyűlési tagok meggyőződve, hogy szívesen látott vendégek lesznek. A gyűlés programja a következő: Kedden délelőtt 10 órakor lelkészi értekezlet, délután 4 órakor tanügyi bizottsági gyűlés. Kedden délben az érkező vendégeket Soltész László, este pedig Kovács Gyula orsz. képviselő és Fekete Sándor főgondnok fogják vendégül látni. Szerdán délelőtt 10 órakor lesz a közgyűlés, melynek végeztével délutáni 2 óra tájban lesz a bankett. A gyűlésen Puky Gyula főispán és Rásó Gyula kir. tanácsos alispán is valószínűleg kijönnek. A vendégek fogadtatásáról, lakásáról és ellátásáról gondoskodva lesz. A gyűlés napirendjére sok érdekes tárgy van kitűzve.

— **Tisztelgés.** A dalegylet vezetősége ma déli 12 órakor Lengyel Imréné S Istész Erzsébet urasszony zászlóanyánál tiszteletét fogja tenni s akkor fogja bemutatni a temesvári országos dalünnepélyen nyert versenydíjat a zászlóanyának.

— **Az önkéntes tűzoltó-egylet** tudvalevőleg még a múlt hetekben lemondott és működését felfüggesztette, mert a városi közgyűlés a költségvetésben felvett 1870 korona segélyt nem adta meg s továbbá, mert a 2 drb. vizeshordó beszerzésére szükséges 2000 koronát nem utalta ki. Megjegyeztetik, hogy ezen 2000 korona 3 évre lett volna folyósítandó s így egy évre 600—700 korona lett volna kifizetendő.

A hatóság olynemű intézkedést tett, hogy a r. kapitányságot bizta meg a tűzoltással s azonnal megtette a kellő lépéseket arra, hogy a különben is az 1904. évi költségvetés terhére felvett 2 vizes fahordó beszerzettessék. Egyideűleg a városi tanács kötelezte az egyletet, miután a f. 1903. évre az 1200 korona városi segélyt felvette, hogy vagyon és személyi felelősség terhe mellett visszavonva a lemondást, működését továbbra is folytassa.

A tűzoltó egyesület parancsnoksága szeptember 1-én a városi tanács rendeletét sérelmesnek találván, parancsnoksági gyűlést hívott egybe, a melyben újból ki- mondatott, hogy az egyesület ragaszkodik az előbbi határozatához, valamint az eddig kért 1874 korona segélyhez. Egyben a megye alispánjától az egylet, valamint a polgármester, mint a város feje ellen a fegyelmi vizsgálat megkérte, a belügyminiszter pedig a feloszlásról táviratilag értesítettet.

A határozatról a városi tanács értesítettén, Hetey Ignác tisztügyészt bizta meg az ügy békés elintézésével, a ki is a szeptember 3-ára összehívott parancsnoksági gyűlésen a surlódásokat óhajtotta ki-

egyenliten. Ez azonban csak annyiban sikerült, hogy szept. 15-ig kapott a város halasztást a kivánalmak teljesítésére, mely ha nem sikerül, az egyesület végképen feloszlik.

— **Ev. ref. egyháztanácsi gyűlés** tartatott hétfőn délelőtt 9 órakor, miután a vasárnapra hirdetett gyűlést megtartani nem lehetett. A presbiterok felszólították hogy az egyháztanács gyűlést buzgóbban látogassák, mert ha háromszor igazolatlanul átvöl maradnak, az egyházi törvény értelmében lemondottak tekintelik s helyökbe a következő pótlag fog behivatni. Az egyházmegyei gyűlésre képviselőül egyhangulag megválasztották: Kovács Gyula orszgy. képviselő és G. Tóth János rendőrkapitány. Több folyó ügy elintézése után a gyűlés véget ért. — Itt említjük meg, hogy a hajduböszörményi ev. ref. egyháztanács a Szoboszlón tartandó egyházmegyei közgyűlésre képviselőül Sóvágó Gábor ügyvéd, pártelnököt és id. Fazekas Gábor földbirtokost küldte ki.

— **A hajdúvármegyei gazdasági egyesület** a vármegyei lótenyésztési bizottsággal egyetemben a földmívelésügyi miniszter segélyezése mellett f. évi szept. 20-án reggel 9 és következő óráin Hajduböszörmény városban lótenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez, következő díjazással: I. Államdíj: I-ső csoport: csikóval elővezetett anyakanczák. 1-ső díj 8 drb. 10 kor. arany, 2-ik díj 6 drb. 10 kor. arany, 3-ik díj 4 drb. 10 kor. arany, 4-ik díj 2 drb. 10 kor. arany, 5-ik díj 1 drb. 10 kor. arany. II-ik csoport: három éves kanczacsikók. 1-ső díj 6 drb. 10 kor. arany, 2-ik díj 4 drb. 10 kor. arany, 3-ik díj 3 drb. 10 kor. arany, 4-ik díj 2 drb. 10 kor. arany. II-ik Gazdasági egyesület díjai: III-ik csoport: két éves kanczacsikók. 1-ső díj 4 drb. 10 kor. arany, 2-ik díj 3 drb. 10 koronás arany, 3-ik díj 2 drb. 10 kor. arany, 4-ik díj 1 drb. 10 kor. arany. IV-ik csoport: egy éves csikók, nemre való tekintet nélkül: 1-ső díj 4 drb. 10 kor. arany, 2-ik díj 3 drb. 10 kor. arany, 3-ik díj 2 drb. 10 kor. arany. A bírálás megajtése után a kitűzött pénzbeli díjak, valamint a dísz-szalagok a helyszínen azonnal, a díszlevelek pedig későbbben fognak a tenyésztőknek kézbesítettetni. Felkérjük az érdeklődő közönséget, hogy az állatokat a díjazás helyére 8 óra előtt odavezessék, hogy azok jegyzékbe vétethessenek s a bíráló bizottság akadály nélkül elkezdhesse működését. Dávidházy Sándor, a hajdúvármegyei gazdasági egyesület titkára. Fogthüty János, a hajdúvármegyei lótenyésztési bizottság elnöke. Rásó Gyula, a hajdúvármegyei gazdasági egyesület elnöke.

— **Városi rendkívüli közgyűlés** lesz mához egy hétre, melyen a tűzoltóegylet sérelmes ügye is tárgyalatni fog.

— **A szoboszlói függ. és 48-as Kossuth-kör** a múlt vasárnap igen látogatott, népes választmányi gyűlést tartott Oláh Miklós elnöklete alatt. Jegyzőkönyv hitelesítés után tagfelvételek voltak, melyeknek megtörténte után a titkár az elnöki javaslatot olvasta fel a Kossuth-kör házépítési költségeinek kötvények útján le-

endő beszerzése tárgyában. E szerint a Kossuth-kör tiz koronás névértékű házépítési kötvényeket bocsát ki, a melyeket kamat nélkül a kör anyagi helyzetének erősödésével a közgyűlés által meghatározandó időben és mód szerint az egyesület vissza fog fizetni. E javaslat mellett első sorban Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő emelt szól s nagyhatásu beszédben a javaslat elfogadására s házépítési kötvények aláírására buzdította a tagokat. Előadta, hogy a mai viszonyok között mily hatalmas erkölcsi, szellemi és anyagi erőt foglalnak magukban a körhöz tartozó tagok s hogy az egyesület anyagi terheinek viseletében minden körtag köteles közremunkálni anyagi helyzetéhez képest valamely módon. Ő a maga részéről szíven viseli a kör anyagi helyzetét s száz urb. részvényt ír alá ezer korona értékben. Lelkes éljenzés fogadta Kovács Gyula szavait s tettekben megnyilatkozó nemes áldozat készségét. Utánna dr. Baltazár Dezső körtag szólalt fel és szinte lelkes szavakkal ajánlotta elfogadásra az elnöki javaslatot. Majd Ádám János pártelnök szólalt fel és ugyancsak hathatós szavakkal buzdította a körtagokat a házépítési kötvények aláírására. Az elnöki javaslat egyhangulag elfogadtatván, kimondattott, hogy aláírási iverk bocsátatnak ki. Az aláírási iverknek a kör és párttagokkal való ismertetésével és részvényesek gyűjtésével megbízottak: Horogh Sándor, Soós János, Ádám Samu, Ádám János, Grósz Nagy Mihály, Bor János az I-ső tizedből; Horogh Gábor, Márton Mihály, Cseke Jakab, Kovács Mihály, a II-ik tizedből; Márton János, Kiss János, Kircsi János, Mónus Gyula, d. Császi János, Csanády Ferencz, a III-ik tizedből; S. Czeglédy Károly, Décsy Lajos, Gönczy János, Oláh Miklós a IV-ik tizedből; Czeglédy József, M. Kovács János és Márton József az V-ik tizedből, Herczegh Gábor, Somogyi Gyula, Magyar Imre, K. Szilágyi Bálint, Kircsi György, Boruzs Gábor a VI-ik tizedből; idősb Czeglédy Lajos, Cseke Gábor, Tóth Gábor, S. Czeglédy János, Rácz Balázs, ifj. Nánási Sándor a VII-ik tizedből. A nyomban kibocsátott iverken aláírtak: Kovács Gyula 100 drb. részvényt 1000 K., Oláh Miklós körelnök 10 drb. részvényt 100 korona, Ádám János pártelnök 10 drb. részvényt 100 korona, dr. Baltazár Dezső, Soós János, Márton János öt-öt drb. részvényt 50-50 korona, Czeglédy József 6 drb. részvényt 60 kor. értékben. Ezenkívül számosan jegyeztek 1, 2, 3 részvényt, úgy, hogy eddig 250 részvény jegyeztetett alá. Lapunk jövő számában a névsort közölni fogjuk. Dr. Baltazár Dezső indítványára a választmány kimondta, hogy Kossuth Lajos születésének évfordulóját ez évben is kegyelettel fogja megünnepelni a Kossuth-kör s a független polgárság. Az ünnepélyt rendező bizottság tagjaiul kiküldettek: Kovács Gyula orsz. képviselő, Oláh Miklós, Ádám János, dr. Baltazár Dezső, dr. Grósz Adolf, Márton János, Soós János, Horogh Sándor, Horogh Gábor, Horogh Sámuel, Ádám

Sámuel, Czeglédi József, Márton József, Tóth Gábor, Somogyi Gyula, Cseke Gábor, Cseke Jakab, Décsy Lajos, S. Czeglédy János, Mónus Gyula, Kircsi János, Kiss János, S. Czeglédy Károly, Márton Mihály, Bor János. E tárgyban ma délután 5 órakor a Kossuth-körben a kiküldött bizottság értekezletet tart.

— **Kinevezés.** Bézy Ferencz hajdusoboszlói lakos díjtalan adóhivatali gyakornokot a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság a hajduböszörményi kir. adóhivatalhoz díjas gyakornokká (évi 800 korona fizetés) nevezte ki.

— **A dalegyleti működő kar** hétfőn este értekezletet tartott, a mikor is a temesvári országos dalünnepély alkalmával tapasztalt rendkívül szívélyes fogadtatásért Temesvár szab. kir. város közönségének, továbbá a díszes versenydíj adományozásáért a Ganz-gyári dalkör igazgatóságának és Schäffer Károly siketnéma intézeti igazgatónak az intézetbe szállásolt egyleti tagok előékeny és barátságos ellátásáért szíves hangon tartott köszönő sorokat intézett. Elhatározta továbbá, hogy az aug. 9-én tartott hangverseny és műkedvelői előadás szereplő hölgyei megvendégelésére s a temesvári győzelem emlékére legközelebb nagyszabású társasvacsorát s ezzel kapcsolatban táncmulatságot fog rendezni. Egyuttal a nevezett cél előmozdítására Pénztáros István elnöklete alatt egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai: Tóth Lajos, G. Nagy Ferencz, Erdős Lajos, Muhi Dániel, Szabó Gyula, Káldy János s az egyleti titkár, a kik a részleteket fogják megállapítani. A bizottság tekintettel arra, hogy szept. 6-án a függetlenségi kör, szept. 13-án az ipartestület, szept. 20-án, vagy 27-én pedig a Kossuth-kör fog tartani nagyobb szabású táncmulatságokat, a bankettet október 4-én fogja megtartani, még pedig valószínűleg az ipartestület helyiségeiben. A bankett házi uton fog előállítatni. A dalárda legutóbbi szereplései a közönség körében általános meglepedést és rokonszenvet keltettek, miért is e társasvacsora és mulatság iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Tanév megnyitás.** A városunkban levő összes elemi népiskolák s óvodákban az elmúlt héten a tanítás megkezdődött. Az állami polgári fiúiskola évmenyítő istentisztelete az ev. ref. templomban tegnap volt, mely alkalommal Szabó Antal vallástanár tartott isteni tiszteletet.

— **Névnap.** Ádám Sámuel közbirtokossági biztos, helybeli földbirtokos, a függ. párt egyik lelkes tagja tegnap este tartotta névünnepélyét. A névestén megjelent előkelő társaság a legszivesebb vendégszeretben részesült s a reggeli órákig tartott. A szíves házigazdára és kedves nejeire felköszöntőt mondottak: Kovács Gyula orsz. képviselő, dr. Baltazár Dezső, G. Tóth János stb.

— **Ev. ref. tanítótestületi gyűlés** volt szeptember elsején, a mikor a tanítótestületi alakulás történt meg s különböző folyó ügyek tárgyalattak.

— **Szüreti mulatság.** A hajdusoboszlói ipartestület f. hó 13-án tartja meg a szokásos szüreti mulatságát. Az előkészületeket már megtette a rendezőség. A szüreti mulatság igen kellemes és szórakoztató mulatság szokott lenni. Ez alkalommal úgy intézkedett a rendezőség, hogy valódi szüreti képet mutasson az ipartestület udvara. Lesz birka-hus főzés, kivilágítás. stb. A díjazások, tekintve, hogy a csószlányok és csószók nevei is közé lesz téve, csak hétfőn reggel bocsátatnak ki. Ajánljuk a közönség figyelmébe iparosaink e jól sikerült mulatságát.

— **Próbabál.** Spitz József táncztanító ma este, szeptember 6-án tartja meg próbabálját a „Bika” vendéglő helyiségében.

— **Tüzesetek Szoboszló.** Vasárnap délután 5 óra után a VI-ik tizedben Bereczki András udvarában a nagy szélviharban tűz volt. Egy szalmakazal gyuladt ki. A tűz hamarosan elfojtatott. — Pénteken délből Császi Mihály V-ik tizedbeli lakos udvarának a hátulján levő nagy kazal szalma ismeretlen okból kigyuladt. Az első vészadásra nagy sebessen kirohanó tűzoltók közül Szoboszlai János fizetéses tűzoltót a véletlen mentette meg a nagyobb szerencsétlenségtől. Ugyanis azon tűzoltói gép, melyen ült, összetört. Szoboszlai oly szerencsésen vágódott le a földre, hogy jelentéktelen kisebb sérüléstől eltekintve, nagyobb baja nem esett. Miután ugy hírlik, hogy a többi tűzoltói szerek is kopottak, régiek, nagyon kívánatos volna, ha a hatóság szigorúan megvizsgálná az összes tűzoltószereket, s állandóan jó karba tartatná. hogy hasonló eset — mely esetleg emberéletbe kerülhet, — előfordulásának eleve útja legyen vágva. Egyébként a meggyuladt szalmakazal tüze a tűzoltóság elismerésre méltó közreműködése folytán elfojtatott.

— **A piac kikövezése.** A várva várt piac kikövezési ügy is lassan bár, de biztosan halad a megvalósítás stádiuma felé. A városi mérnök az árlejtési feltételeket elkészíti s a napokban már a lapokba közzé fogja tenni. Ilyen formán a legnagyobb valószínűség szerint a jövő hónapban már megtörténik a kövezés. A kövezési munkának az őszi hónapra hagyása egészen helyes dolog, mert így olcsóbb a napszám s a mellett sok munkanélküli szegény ember jut kenyérkeresőre.

— **Felülvizsgálat.** A szoboszlói Bika vendéglő épületének utó felülvizsgálatát a Borbély János vállalkozó által teljesített átalakítási munkálatra nézve a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatal f. hó 8-án teljesíti. A végleges átvétel akkor fog eszközöltetni.

— **Ártézi kutak javítása.** A állami polgári fiúiskola udvarán levő elhagyott kutak és a Parti-féle iskolai kutak kijavításával Guró Lőrincz debreczeni kutmestert bízta meg a városi tanács. Ezen iskolai kutaknak rendbehozása nagyon égető szükségét képez, mert a szünidő eltelvén, a gyermekek az iskolába feljárnak.

A napokban Guró vállalkozó hozzá kezd a kutak kijavításához.

— **Öngyilkosság.** Harsányi János helybeli lakos hétfőn reggel, míg felesége orvosért volt, súlyos szenvedéseinek hatására alatt felakasztotta magát s meghalt. Harsányi Jánost közönségesen »Nagy Harsányinak« hívta a város népe. Hatalmas szál ember volt s különösen a képviselő választások idején mint »kortes« jól bevált, mert nemcsak alakja, hanem óriási hangja is volt hozzá. A legközelebbi képviselő választás alkalmával, mikor Eötvös Károly a vasutól bevonult, olyan hatalmas »Eljen Eötvös Károlyt« zendített az érkező országos hírnevű politikus felé, hogy Eötvös Károly, a ki az ország sok helyén megfordult már, és tömérdek emberrel érintkezett egyszer-mászor, szinte megrettent s így nyilatkozott a Harsányi hangjáról: — »Ilyen igazi kortes hangot még soha sem hallottam! Akár csak ágyuznának a fülembé!« —

— **Halállal végződő baleset.** Gönczi Pál helybeli lakos 15 éves Lajos nevű fiát a saját lova úgy megrugta, hogy a rugás következtében az arcsérüléshez csatlakozott seblázban elhalt.

— **Körözés.** Dörgő Lajos VI-ik tizedbeli lakos Ferencz nevű 13 éves fia a nála szolgáló Görög Samu nevű gyermekkel ismeretlen helyre távozott. Körözése elrendeltetett.

— **Nemes cselekedet.** Az állami polgári fiúiskola egyik tanulója jeles eredménnyel végezte a múlt tanévet. A fiú időközben oly mostoha körülmények közé jutott, hogy az iskolába járással fel kellett volna hagynia. Szécsi Miklós igazgatótanár, Padrah Sándor kir. közjegyző és Pénztáros István főjegyző buzgókodásának sikerült 14—16 nemesszivű családot megnyerni arra, hogy a jól tanuló szegény fiút 2 heti időközökben egyes uri családok étellel, ebéddel, vacsorával felváltva ellassák. Ezen emberbaráti nemes cselekedet a jó lelkű családok részéről nem szorul dicsőre.

— **Lopás.** Fazekas Lidia helybeli lakost a rendőrség több rendbeli lopásért letartóztatta. Tyukok, apró jószágok, paplanok, párnák, ágyterítők kerültek kézre, a miket Jónás Albertné Vadász Rózsához hordott.

— **Rajtacsípték** aug. hó 27-én az esteli órákban Hódos Julianna nevű szováti lakosnő tetten éretett, mikor Fábrián Gerzson szováti lakos házára fel akarta gyújtani. Bekísértetett a Szoboszlói járásbíróhoz.

— **Baleset.** Kovács Imre kabai lakost a napokban egy ökor oly szerencsétlenül rugta meg, hogy a szoboszlói csepűskerti szőlőskerttől a rendőrségnek kellett Kabára szállíttatni.

— **Tűz Nádudvaron.** Szathmári Gábor nádudvari lakos kárára aug. hó 29-én egy kocsizsin széna és szalmakazal leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Összeszólalkozás.** Karsai Lajos kabai lakos elhívta sógorát Kovács Márton, hogy segítsen betapasztani a háza falait. Munka közben összeszólalkoztak, mire Kovács egy ásót felkapott és sógora felé ütött és nevezetnek bal lába fején 8 napon tul gyógyuló sérülést ejtett. Feljelentetett a járásbíróhoz.

— **A püspökladányi főjegyzői állás** választás utján betöltése a mai napról csütörtök d. e. 11 órára halasztott el a képviselőtestület kérelmére.

— **Öngyilkosság.** Özv. Bozsár Miklósné Sz. Nagy Julianna múlt hó 31-én Hajdunánáson 5 doboz gyufaoldattal megmérgezte magát. Hosszas kínlődés után elhunyt.

— **Feloldott zárlatok.** A debreczeni központi főszolgabírószék Tiszacsege és Hajdusámon községeket feloldotta a marhazárlat alól. Balmazújvárost pedig, melyet csak párnappja nyilvánítottak vészmentes területnek, újból vésztegzár alá helyezte.

— **Hogy ünnepel Hajduböszörmény?** A hajduság letelepítésének s a bécsi békének háromszázados évfordulóját a hajduböszörményi ev. ref. egyház különösebben is megünnepli. Zsigmond Sándor esperes indítványára, ugyanis az ottani ev. ref. egyháztanács elhatározta, hogy 1906-ban a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi lelkész értekezletet Hajduböszörményben tartja meg, hasonlóképen itt fogja tartani évi rendes közgyűlését a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság is, melyet felkérnek, hogy irassa meg a bécsi békekötés történetét. Ezen évben akarják leleplezni Bocskay István ércszobrát is. Szóval Böszörmény derekasan ki tesz magáért. Vajon Szoboszló és Nánás, valamint a többi hajdúvárosok hogy fognak e nevezetes évben ünnepelni?

— **Botrányos erkölcstelenség Hajdunánáson.** A közérkölcstelenség vad elfajulására mutat az a borzasztó bűntanya, melyet ezelőtt két héttel Hajdunánáson egy fiakkeres kocsis udvarában leleplezték. Tíz-tizenkét éves ártatlan gyermekleányok lettek vadállati áldozatai egyesek ocsmány érzékiségének. A minden emberiséget levetkezett hiénák a gyálatosságon rajta kapattak, nagy bűnök nyilvánosságra kerültek. Van bennök állítólag egy közhivatalt viselő egyén, a ki nem rég választatott be hivatalba. A királyi ügyész és a kir. törvényszék vizsgálóbírója kezeiben van most az ügy, a mely helyeken pedig az igazsággal nem szoktak tréfálni. Lapunk iránya s a közérkölcstelenség tiltja a részletek elmondását. A leleplezettek névsorát azonban nem sokára közölni fogjuk.

— **Csemege szőlőajtvány eladás.** Gáspár István gazdasági ismétlő iskolai szaktanítónál állami szőlőtelepről rendelt, fajtiszta ojtógalyak után nyert, a miniszteri szokvány rendeletnek megfelelő gyökeres fás csemege szőlőajtványra jelentkezések az ár 1/4-ének kifizetése mellett már most elfogadtatnak 100 drb. ára 24 korona.

— Nádudvaron hosszú vajudas után megnyitott az állami elemi népiskola 3 tanerővel. Most már válogathatnak a szülők, hogy gyermekeiket melyik iskolába adják. Községünkben ugyanis van jelenleg az állami népiskolán kívül ev. ref. felekezeti iskola 7 tanerővel, róm. kath. és zsidó iskola 1-1 tanerővel. Hogy mit eredményez ez a sokféle iskola, azt majd a jövő fogja megmutatni. Annyit előre is sejtethetünk, hogy valamelyik felekezet — előbb vagy utóbb — elveszíti eddig sok áldozatok árán fenntartott s féltve őrzött kincsét, iskoláját!

— Nádudvaron Tolnay Gyula szintársulata mulattatja a közönséget. Aug. 27-én kezdte meg 6 előadásra tervezett előadásait s azóta folyton telt ház előtt játszik. Tolnay társulata valóban megérdemli a közönség pártfogását. Különösen Tolnayné művészete iránt van teljes elismeréssel a közönség, kinek művészies játéku, kellemes csengő hangja minden alkalommal magával ragadja a közönséget. Természetesen a tapsból és virágokból aztán jut is neki bőven. Az anyagi eredménynyel is meg van elégedve Tolnay.

— Nádudvarnak hagyományos szerencsétlensége ismét gazdagodott egy újabb esettel. Középküteleink előállításánál, nagyobb szabásu terveink megvalósításánál mindig szerencsétlenek voltunk s dacára e tudatnak, mégis megesett rajtunk ismét a szerencsétlenség. Nádudvar képviselőtestülete három ízben szavazott meg a vasutépítésre jókora összeget, azon tudatban, — legalább azzal kecsegtettek bennünket, — hogy az idén már hasznát vesszük a vasutnak, a mennyiben ez évi terményét a vasuton szállíthatja a közönség. Most sül aztán ki, hogy nemcsak hogy az idei termény szállításánál veszítjük el a remélt hasznot, de ez évben meg sem nyílik a vasut. De azért fizetjük a kamatot!

Guttman Sándor

fűszer-, festék-, csemege- és rövidáru üzlete
Hajduszoboszlón.

T. cz.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy helyben, saját házamban (Szabó Albert-féle ház)

fűszer, festék, csemege és rövidáru
üzletet nyitottam.

Üzletemet **friss árukkal** a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be.

Áruimat **gyár és közvetlen forrásból** szereztem be és így azon kellemes heizetben vagyok ez által, hogy olcsó árak mellett friss árukat szolgállok a t. közönségnek.

Több évi e téren való tapasztalatom biztosítékot nyújt arra, hogy a t. közönség igényeit kielégíthetem.

Becsés pártfogását kérve
Hajduszoboszló, 1903. aug. hó.

Tisztelettel
GUTTMANN SÁNDOR

György Géza,

üzletvezető.

Egy próbavásárlás után meggyőződés szerzhető olcsó árain és pontos kiszolgálásomról.

Kiadó uri lakás.

Boeskey-utczán egy külön bejárati uri lakás azonnal bérebe kiadó.

Értekezhetni Gerő Dániel magy. kir. állatorvossal.

Hordó eladás.

Miután a Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet 10.000 hektoliter cement hordókat építettett

1000 darab fahordót,

melyek legnagyobb részben az utóbbi két év alatt szereztek be, bocsát eladásra.

Az árak helyben hektoliterenként 3-6 korona.

Ugyanott eladó még mintegy **1000 hektoliter 1901. és 1902. évi bor,** — valamint **300 hold szőlő ez évi termése.**

Bővebb értesítést ad a

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Simonffy-utca (városi bérház) 2. szám.

Iskolai növendékek

fehérnemű és ágynemű szükségletei legjobban beszerezhetők úgy **leányok, mint ifjak részére**

KARDOS LÁSZLÓ

fehérnemű és vászon nagy kereskedésében
Debreczenben,

Kossuth-utca.

Sehol jobb és olcsóbb czipő nem kapható,
mint a

SZATMARI BÉLA
czipőüzletében

BUDAPEST, Király-u. 98/b

Csak kizárólag saját készítményű raktár

Uri-, női- és gyermek

 czipőkben

a legjutányosabb árak mellett.

Az árakból kiemelendők: Férfi-czipők 3 forint-tól 4.50-ig. Női czipők 2.80-tól 3.50-ig. Lányka-czipők 1.60-tól 2.50-ig.

Gyermek-czipők 1.20-tól 2. — frtig. Vidéki megrendeléseknél elegendő a talp hosszát beküldeni.

SZÉPE LAJOS

BUDAPEST. József-körút 63. sz.

Fő- és székvárosi legolcsóbb polgári és katonai szabó.

T. cz.

Vagyok bátor Uraságnak becsés tudomására hozni hogy 1890. év óta fennálló

polgári és katonai szabó üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve, **József-körút 63. szám alá** helyezem át.

Sok évi tapasztalatom folytán arra a meggyőződésre jutottam, hogy biztos egzisztenciám csak úgy érhetem el, ha becsés megrendelőimet pontosan, olcsón és lelkiismeretesen kielégítem; mivel már ezideig is szép eredményt értem el, üzletem fellendülését is csak ennek köszönhetem.

Nagyon megtisztelve érezném magamat, hogy ha uraságot is becsés megrendelőim közé sorolhatnám, én igaz, hogy nem hirdetek képtelen dolgokat, hogy 8-10 forintjával készítek télikabátot, felöltőt és öltönyöket a legfinomabb angol szövetekből, a mit minden normális gondolkodású ember felgondolhat, hogy ha csak némileg jó szövetről is van szó, a puszta szövet is többre kerül. De hogyha Uraságnak mégis lenne szüksége valami olcsó ruhadarabra, még mielőtt azt máshol megrendelné vagy megvásárolná, sziveskedjék hozzám elfáradni. En sokkal jobb anyagból és szebb kivitelben ugyanannyi pénzért 24 óra alatt elkészítem. Szóval oly helyzetben vagyok, hogy Budapesten bárkivel felveszem a versenyt, mert szöveteimet az első kézből szerezem be, raktáron tartok bel- és külföldi szövetet. Ha Uraságod meg akar győződni állításomról, sziveskedjék bármily csekély munkával megbízni, már akkor is meggyőződhetik lelkiismeretes és olcsó kiszolgálásomról.

Készítek mindennemű polgári és katonai ruhákat a leg-egyszerűbbtől a legmagasabb kivitelig, pl. magyar, német francia és angol divat szerint. Katona ruhákat előírás szerint. Ugyanígy elvállalok vegyszeti tisztításokat, javításokat, vasalásokat a legolcsóbb árban.

Nincs, ki velem versenyezni tudna e szakmában!

FOGAK

szájpaddás nélkül és a nélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele.

➔ Ré i fogsorok átalakíttatnak. ➔

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 50. I-ső e.

Royal-szállóval szemben.

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 9-12-ig, d. u.
3-7-ig.

Fogtechnikai munkák

(műfogak, csapfogak, korona-
és hidmunkák)

reggel 8-tól este 6-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

➔ Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is. ➔

Fuchs Sándor

mű-, épület- és tűzhely-lakatos.
BUDAPEST,
VIII., Kenyérmező-utca 4. szám,
Kerepesi-ut sarok.

Elvállal mindennemű e szakmába vágó munkákat:

tűzhelyeket,
mű-rácsolásokat,
roló- és nádellenzőket,
villany- és telefonberendezéseket.

JAVÍTÁSOKAT

a legpontosabban és jutányos árak mellett
1-17 eszközök.

Egy koronáért

portómentesen küld az orvosszövetség
sorsjátékához

➔ egy sorsjegyet ➔

az Országos Sajtóiroda,

BUDAPEST, Kemény Zsigmond-utca, 11.

Huzás már október 10-én.

1840 nyeremény. 1 főnyeremény 40.000 K.
Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb
esetben

50.000 korona.

1 korona Szerencse fel! 1 korona
1 sorsjegy. 1 sorsjegy.
1-5.

Az iskolai idény kezdetére!

ajánljuk dusan felszerelt rak árunkat

fiu- és leány fehérneműekben.

Ágyneműek
Paplanok
Matraczok
Harisnyák
Alsó ruhák
Kötények
Zsebkendők
mindenféle
Mosókelmék
és gyapju
Szövetekben.

DONOGÁN és SOMOSSY
Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Balla Mihály

magyar és német szabó

Debreczen, Csapó és Vár-utca sarkán

(a csizmadia árucsarnokkal szemben.)

Ajánlja a nagyérdemű uri és gazda-
közönség szives figyelmébe **dusan fel-
szerelt**

magyar és német ruha
raktárát.

Továbbá:

Bel- és külföldi szövetek
dús nagyraktárát!

Ugyancsak nála nagy választékban
kaphatók mindennemű kalapok és sapkák.

Alkalmi és gyászruhák a legújabb di-
vat szerint 12 óra alatt készíttetnek el.

Gyors kiszolgálás! Tisztességes árak!
Kifogástalan árak!